

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Yazı, **İSLAM DÜNYASI DERGİSİ**
nden alınmıştır..

Facebook / ücretsiz İslami e kitap indir

Hamd alemlerin rabbi olan Allah'a aittir. Salat ve selam kıyamete yakın bir zamanda kılıç ile gönderilen ve yalnızca Allah'a ibadet edilinceye kadar savaşmakla emr olunan Muhammed b. Abdullah'a, O'nun ailesine, bütün ashabına ve kıyamete kadar O'nun yolundan gidenlerin üzerine olsun.

İnsanoğlu yaratılışı gereği toplum içinde yaşamaya mecbur olduğu gibi, insanoğlunun hayatı düzenlemeye yönelik olan iradesinin siyasî boyut kazanmış şekli olan devletlerin de birbiriyle münasebet kurma mecburiyetleri vardır.

Tarih boyunca bu münasebetler ilmî, ticarî ve kültürel nitelikte olabileceği gibi savaş şeklinde de olmuştur.

Müslüman ve gayrimüslim birçok hukuk tarihçisi ve devletler hukuku

uzmanının da belirttiği bir gerçeğin altını çizmekte fayda var:

Devletlerarası münasebetlerin daha başlangıçta bir hukukî zemine oturtulması, İslâm hukukçularının eşsiz gayret ve çabalarıyla gerçekleşmiş, mevzuyla alâkalı ilk kapsamlı literatür de, yine Müslümanlar tarafından hukukî tefekkür ve uygulama alanına kazandırılmıştır.

İslâm hukukunun ana kaynakları olan Kur'ân-ı Kerim'de ve hadis-i şeriflerde mevzuyla alâkalı kesin nassların bulunması, müçtehit imamların çoğunluğu üzerinde devletlerarası münasebetlerin temel niteliğinin savaş olduğu kanaatini yerleştirmiştir.

Esasen devletlerarası münasebetlerin tamamen barış esasına dayalı olduğu görüşü sadece bugünün Batı karşısında acziyet psikolojisine düşmüş olan müelliflerince dile getirilmektedir.

Yoksa geçmiş âlimlerin devletlerarası münasebetlerin temel niteliğinin tamamen barış olduğu gibi bir görüşleri yoktur.

Söz konusu aşağılanma psikolojisi içerisine girmiş zamane yazarları her ne kadar devletlerarası münasebetlerin temel niteliğinin savaş olduğu görüşünü taşıyanlarınm azınlıkta olduğunu iddia etseler de, fıkıh kitaplarının çoğunluğunda münasebetlerin temel niteliğinin savaş olduğu, barışın ancak maslahat icabı yapılacağı şeklindeki ifadeler çok açık bir şekilde belirtilmektedir.

Hatta bazı fıkıh kitaplarımızda senede en az bir kere savaşa çıkılması gerektiği gibi ifâdelere bile yer vardır.

Bunun sebebi ise, *“yılda bir kez savaşa çıkmazsa, Müslümanlarla savaşmaları için kafirlere fırsat*

verilmiş olur” şeklinde açıklanmaktadır.¹

Biz bu risalede cihadın hükümlerini birebir ele alacak değiliz.

Sadece bugün ortada dolaşan bazı fetvacıların “*İslâmda savaş diye bir şey yoktur*” diye söyledikleri zırvalar ile, geçmiş ulemânın dile getirdikleri fetvalar arasındaki farkları ortaya koymaya çalışacağız.

Bu arada mevzuyla direkt bir alâkası olduğu için yeri geldiğinde cihad ahkâmından da kısaca bahsedilecek, tafsilat kaynaklara havale edilecektir.

Münasebetlerin Esasının Savaş Olduğu Hakkında Ulemânın Görüşleri İslâm hukukçularının çoğunluğu, dünyayı daru’l-İslâm ve daru’lharb şeklinde ikiye ayırdıkları ve

¹ Ahmed Yaman, “İslâm Hukukunda Devletlerarası İlişkilerin Temel Niteliği” s. 24, 4. ve 5. dipnotlarda geçen kaynak eserler..

Kur'ân'daki kıtal âyetleri çok açık ve mutlak olduğu için İslâm devletiyle gayrimüslim devletler arasındaki ilişkilerin savaş esasına dayandığını kabul etmişlerdir.

Nitekim Hanefî fakîhlerinden **İmam Kâsânî** şöyle demektedir:

“Ehl-i kitab ve mecûsilerle Müslüman oluncaya veya cizye verinceye kadar savaşılr.”²

Yine Hanefî fakihlerinden **Molla Hüsrev** Hazretleri cihadın hükmünü açıklarken şöyle der:

“Cihad farz-ı kifayedir. Yani kafirler bizim ile savaşmasalar bile, kafirlere savaş açıp harbe başlamamız üzerimize farzdır. Bu durumda insanların bir kısmı her zaman cihad yaparsa, hepsinden sakıt olur. Zira bir kısmının yapmasıyla maksat

² Kâsânî, el-Bedâi', c. VII, s. 100

hasıl olur. Tıpkı cenaze namazı, selama karşılık verme gibi.”³

İmam Şafiî hazretleri *el-Ümm* adlı kitabında şöyle buyuruyor:

“Farz olan husus, ya Müslüman oluncaya ya da cizye vermeyi kabul edinceye kadar müşriklerle savaşmaktır.”⁴

Hanbelî fakihlerinden **İbni Kudâme** şöyle demektedir:

“Ehl-i kitap ve Mecusilerle Müslüman oluncaya veya cizye verinceye kadar savaşılır.”⁵

“Sakın gevşemeyin, üstün olduğunuz halde, barışa davet etmeyin!” (Muhammed Sûresi, 47/35)

³ Molla Hüsrev, *Dürerü'l-Hukkâm fî Şerhi Gururu'l Ahkam*, c. II, s. 3-6

⁴ İmam Şafiî, *el-Ümm*, c. IV, s. 189

⁵ İbn Kudame, *el-Muğnî*, c. X, s. 387

âyet meâlinin izahını yaparken Şafiî fakihi **Kiyâ el-Herrâsî** şöyle diyor:

*“Bu âyet, zaruret hali dışında kafirlerle anlaşma ve sulh yapmanın yasaklanmasına ve Müslümanların zayıf olması durumu müstesna, cihadı terketmenin haramlığına delildir.”*⁶

Şimdiki “İslâm’da savaş diye bir şey yok” diyenlere inat, hakiki âlimlerin beyanlarına göre Müslümanlar askerî, lojistik ve moral yönünden kuvvetli oldukları zamanlarda düşmanlarıyla barış anlaşması yapamazlar. Yalnız Müslümanlar sayıca ve silahça zayıf oldukları takdirde maslahat icabı barış yapılabilir.

Yine başka bir hükme göre Müslümanlar kafirlerle ebedî olarak

⁶ Kiyâ el- Herrâsî, Ahkâmu’l-Kur’ân, c. IV, s. 375

geçerli sulh anlaşmaları
imzalayamazlar.⁷

İslâm alimlerinin savaş hukukuna dâir zikrettikleri bu hükümler tarih boyunca Müslümanların fetih şuuruna sahip olmalarını ve bu şuurla kesintisiz fetihler yapmalarını neticelendirmiştir.

Münasebetlerin Esasının Barış Olduğu Görüşüne Dâir

Şunu hemen ifade edelim ki, devletlerarası münasebetlerin esasının savaş olduğu görüşünü kabul eden çoğunluk ile, münasebetlerin barışa dayalı olduğu görüşündeki azınlık âlimlerin aralarında aslında küçük bir nüans farkı vardır. Yani bu azınlık âlimler de, münasebetlerin esasının sadece barışa dayalı olduğunu söylemiyorlar.

Yani “İslâm’da savaş diye

⁷ Şafiî, el-Ümm, c. IV, s. 188; İbn’ül-Hümmam, Fethu’l-Kadir, c. V, s. 204

bir şey yoktur” demiyorlar, belki belli şartlara erişildikten sonra cihadın farz-ı kifaye olduğunu söyleyenlere karşı artık tatavvû yani nafîle hükmünde olduğunu söylüyorlar.

Misâl olarak Hanefî fakihlerinden **Kemalüddin ibnü’l-Hümmam**’ın şu görüşlerini nakledelim.

“Müşrikler nasıl sizinle topyekûn savaşıyorlarsa, siz de onlara karşı topyekûn savaşın”
(*Tevbe Sûresi, 9/36*)

Âyet mealini izah ederken şöyle diyor:

“Bu âyet, bize emredilen savaşın, onların sebep olduğu ve açtığı savaşın karşılığı olduğunu ifâde etmektedir. Keza **“Fitne kalmayıncaya kadar onlarla savaşın!”** âyeti de böyledir. Bu demektir ki, onlardan Müslümanları dinlerinden çevirmeye, onda fitneye düşürmeye yönelik bir zorlama, öldürme ve şiddet kullanma

gibi fiiller sadır olmayıncaya kadar savaşın.”⁸

Bu nakilden de anlaşılacağı gibi, şu ânda dünya Müslümanlarının durumu iki grup âlimin görüşlerine göre de cihaddan kaçmaya el vermiyor.

Dolayısıyla biz Müslümanlar olarak üzerimizde mevcut olan küfür kuşatmasını kırmak için cihaddan başka başvuracağımız yol yoktur.

11 Eylül Olayları Çerçevesinde Savaş Hukukunu Yeniden Düşünmek

Yüzyılımızda Amerikan azgınlığının ve kibrinin sembollerinden İkiz kulelerin ve Pentagon’un vurulmasının bir “savunma cihadı” olduğunu anlamayan kimi gafiller yıllar boyunca Müslümanlara yapılan zulümlere hiç ses çıkarmamalarına rağmen, adeta kraldan çok kralcı

⁸ İbnü’l-Hümmam, Fethu’l-Kadir, c. V, s. 437

olarak başımıza “*Amerikan hâmisi*” kesildiler ve kendi kardeşlerine göstermedikleri hoşgörünün daha fazlasını işgalci kafirlere gösterdiler.

Öyle ki Allah Resulü (s.a.v) nasıl putları kırmışsa, aynı şekilde Buda heykelini yerle bir eden Taliban Hareketi’ne demediklerini bırakmadılar. Bu garip davranış hakkında modern İslâm düşüncesine/düşüncesizliğine yaptığı sistematik tenkitleriyle tanıdığımız araştırmacı-yazar **Ebubekir Sifil**, o sıralar hayretini şöyle ifade ediyordu:

“Afganistan’da yönetimi elinde bulunduran Taliban dev Buda heykellerini yıkacağını açıkladığı andan itibaren medyanın ilgi odağı haline geldi, adeta dünya ayağa kalktı. Başkalarının tepkisini anlamak kabil de, “İslâmî medya”nın, Müslüman kişi ve –Ezher gibi- teşkilâtların konuya niçin böyle bir tepki verdiğine akıl erdirmek

zor.”⁹

Şunu hemen ifade edelim ki, söz konusu yazarların büyük bir kısmının İslâm davası diye bir dertlerinin olmadığına farkındayız. Çoğu günü kurtarma derdinde olup, küçük bir kısmı samimi fakat mevcut dünya konjonktüründen habersiz ve İslâmî bir dünya görüşü perspektifinden uzak olduklarından dolayı gafilce bir şekilde hangi taraftan olacağının bile şuurunda değiller.

Hâin olanlar bir yana gâfil olanların gafletlerini sürdürmemeleri için savaş hukukunu yeniden düşünmeli ve İslâm savaş ahkâmını yeniden ele alan eserler verme gayretine düşülmelidir.

Esasen bu samimi yazarların da geçmişlerinden, yani kaynaklarından ne kadar haberdar (!) olduklarını aşağıda yapacağımız nakillerden anlayacağız:

⁹ Ebubekir Sifil, "Taliban İmajı", 20 Mart 2001 tarihli Millî Gazete, s. 5

“Eğer bazısı cihada çıkmayıp dârı İslâm’da, cihâda çıkılmamış zaman bulunursa, üzerlerine lâzım gelen farzı terk ettikleri için Müslümanların hepsi günahkâr olurlar...

Eğer kâfirler İslâm’ın sınır bölgelerinden birine hücum ederlerse, o bölgeye yakın olup da cihada kâdir olanlar üzerine cihâd farz-ı ayn olur.”¹⁰

“İslâm daveti kendilerine ulaşan kâfirler için İslâm davetini yenilemek mendûbdur.

Eğer kabulden yüz çevirirlerse, onlarla taş atmak, ateşle yakmak, suyla boğmak ve ok atmak sûretiyle mûharebe ederiz.

Velev ki beraberlerinde Müslüman bulunan yahut Müslümanı

¹⁰ Molla Hüsrev, Dürerü’l-Hukkâm fî Şerhi Gururu’l-Ahkâm, c.II, s.3-6. Özellikle kâfirlerin İslâm’ın sınır bölgelerine saldırılarıyla ilgili fetvanın bir benzeri için bkz. Hâdî, Berîka, c.V, s. 374-375

kendilerine kalkan etsinler. Günahkâr olmak gerekmesin diye oku, Müslümanın niyetiyle değil, onların niyetiyle atarız. Eğer oklar Müslümana isabet ederse, diyet ve kefaret gerekmez...

Kâfirlerin mükellef olmayanlarını; çocukları, mecnûnları, pîr-i fânî a'mâ, kötürüm olanları ve kadınları öldürmeksizin savaşıyoruz. Çünkü hadîs-î şerifte bunları öldürmek yasaklanmıştır.

Ancak, eğer bunlardan biri savaşırsa, o savaşan öldürülür. Ya da mal sahibi olup kâfirleri mal ile savaşa teşvik ederse veya harp husûsunda görüş sahibi ise veya hükümdar ise bu takdirde yine öldürülür.

Eğer barış Müslümanlar için hayır ise İmâm (İslâm devlet başkanı) ehl-i harp ile barış yapar. Eğer barış sûreten ve ma'nen cihâdı terktir...

Eğer kâfirler Müslümanları kuşatıp Müslümanlardan mal alarak

barış yapmak isteseler, İmâm o barışa razı olmaz.

Çünkü bunda Müslümanları hor ve itibarsız kılmak vardır... Eğer barışı bozmak hayırlı ise barış bozulur.”¹¹

Bu ifadelerin aynılarını günümüz fakihlerinin kitaplarında da bulabilirsiniz.¹²

Kafa karışıklığının veya “*doğru tavır takınamama*”nın en büyük sebeplerinden birisi de eskisi gibi savaşların bir sahada iki ordunun karşı karşıya gelmesi şeklinde olmaması, aksine “*asimetrik*” denilen küresel savaşların artık sadece askeri hedeflerin değil, askeri hedefleri besleyen her türlü hedeflerin de vurulmasıyla gerçekleşmesinden kaynaklanıyor.

O yüzden günümüz âlimleri şu suâlleri İslâmî deliller muvacehesince yeniden ele almak zorundalar:

¹¹ Molla Hüsrev, a.g.e., c.II, sh. 8-10

¹² Vehbe Zuhaylî, İslâm Fıkı Ansiklopedisi, c. VII, sh. 184-185

a: Sivil kimdir, kime denir? Ordularını savaşa seçimle gönderen Batılı halklar sivil midir, yoksa savaşın bir tarafı olarak meşru hedefler midir?

b: Ülkeleri işgale uğramış Müslümanların düşmanlarını ülkelerinden ihraç etmek için Batılı ülkeleri vurmalarının hükmü nedir?

c: İkiz kuleler gibi küresel zulüm sisteminin ekonomik sacayağını sağlayanlar birer muharip güç müdür, yoksa onlar sivil kategorisinde mi ele alınmalıdır?

d: Çağın ve savaş tekniklerinin değişmesinin savaş hukukunun da değişmesine katkısı var mıdır?

e: Küresel cihadı yürüten ekiplerin düşman ülkelerin kendi topraklarında askeri operasyon yapmayı meşrû görmeleri geçici bir süre için midir, yoksa dâimi mi olmalıdır?

f: İki kulelere yapılan hücumlarda ölenlerin masumluğunu iddia eden ilim adamlarının ümmetin düşmanlardan askerî anlamda nasıl kurtulacaklarına dâir çözümlemeleri var mıdır, varsa bunlar neler olacaktır?

Bu soruları çoğaltmak mümkün. Ancak meselenin iki tarafı da çok farklı boyutlara kayabileceği için bu konuda çok soğukkanlı ve savaş konseptini hesaba katarak fikhî malzemenin değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Savaş Konsepti İle İlgili Yanlış Görüş ve Fetvaların Sebepleri

- 1.** Fetva verenlerin günümüz silah sanayisinden habersiz olmaları.
- 2.** Savaş metotları konusunda bilgisiz olmaları.

3. Fetva verenlerin çoğunun geçmiş fıkıh kitaplarını görmezlikten gelmeleri.

4. Ezilmişlik psikolojisi içinde olmaları...

Sonuç olarak;

Ne olursa olsun ortada İslami bir devlet nizamı olmadığına göre bütün Ehl-i Sünnet alimlerine göre “*cihad farizası*”ından kaçışın olmadığını görüyoruz. Bütün Müslümanlar biliyor ki Haçlı ordusu tüm imkanlarıyla saldırıyor.

Bize düşen, Haçlı ordusunun bombaları altında direnen kardeşlerimizi eleştirmek değil, dualarımızla ve elimizdeki imkanlarla desteklemek...

Ancak İslâm'ın savaş hukuku sınırlarını ihlâl etmemek de mücadelenin bir gereği olduğundan

sınırların tam anlamıyla bilinmesine, lakin klasik fıkıh kitaplarımızın yazıldığı dönemlerde günümüzdeki gibi bir savaş konseptinin olmamasından kaynaklanan mühim farklılıkların da dikkate alınması gerektiğini düşünüyor, bu meselenin ciddi ve mesele sahibi alimler tarafından tefarruatlı bir şekilde ele alınmasının lüzumuna inanıyoruz.

Davamızın sonu ;
Alemlerin Rabbi olan Allah' a
Hamdolsun....